Post-traumatic stress disorder bij asielzoekers: kunnen we snel screenen in de eerste lijn?

Haio: ROSSEL Tiffany , V.U.B.
Promotor: DEVROEY Dirk , V.U.B.
Praktijkopleider: Bouez Kathy , HUBLOUE Ives , VANDENPLAS Yvan

Context: Vele asielzoekers zijn afkomstig uit conflictgebieden. Zij zijn at risk om vroeger of later te maken te krijgen met PTSD. Er zijn wel wat vragenlijsten beschikbaar in kader van PTSD. Het zou handig zijn om te weten welke (snelle) vragenlijsten kunnen gebruikt worden om de patiënten met PTSD of neigend naar PTSD eruit te kunnen pikken. Op deze manier kunnen we gerichter en sneller adequate hulp bieden. Gezien de zeer beperkte tijd tijdens consultatie is het beter om gebruik te maken van screening.

Onderzoeksvraag: Is het haalbaar om een kortere vragenlijst of een combinatie van korte vragenlijsten te gebruiken ipv de lange PCL-5? Heeft het combineren van beide vragenlijsten een meerwaarde ten opzichte van de gouden standaard? Of is één van beide vragenlijsten voldoende? Zijn er bepaalde vragen die kunnen weggelaten worden in één of beide vragenlijsten? Zijn er verschillen tussen mannen en vrouwen? Wat is de prevalentie in deze steekproef?

Methode: retrospectieve studie d.m.v. dwarsdoorsnede-onderzoek. 164 patiënten werden geïncludeerd. Twee screeningstools worden gebruikt met name de HADStress test en de STAR-MH screeningstool. Deze worden vergeleken met de PCL-5 checklist, die gebaseerd is op de DSM-5 criteria en als gouden standaard kan gezien worden. Er wordt beschrijvende statistiek toegepast. Om de correlatie na te gaan werd gebruik gemaakt van de Pearson coëfficiënt.

Resultaten: 42 vrouwen en 122 mannen namen deel aan de studie, afkomstig uit 36 verschillende landen. De prevalentie van PTSD aan de hand van de PCL-5 checklist voor de onderzochte populatie bedraagt 43,3%. Voor mannen en vrouwen apart gaat het over 41,0% en 50,0% respectievelijk. Voor de HADStress vragenlijst moeten 64,6% van de patiënten doorverwezen worden. Voor mannen en vrouwen apart bekeken gaat het over 59% en 80,9% respectievelijk. Voor de STAR-MH vragenlijst zouden 90,5% van de vrouwen versus 53,3% van de mannen moeten doorgestuurd worden. De combinatie van beide toont een noodzaak tot doorverwijzing in 55,5% van de gevallen. Er kan slechts een zwakke correlatie aangetoond worden (Pearson coëfficiënt 0,501 – 0,571 – 0,472 voor respectievelijk HADStress – STAR-MH – en combinatie van beide ten opzichte van de PCL-5 checklist). De sensitiviteit bedraagt 94% voor de combinatie van de HADStress en STAR-MH screeningstools.

Conclusie: er is weinig meerwaarde om de combinatie van de twee onderzochte vragenlijsten te gebruiken om te screenen naar PTSD, het is reeds voldoende de STAR-MH screeningstool te gebruiken.